

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

دوره نهم - سال اول
تاریخ چاپ ۱۳۹۱/۸/۱

شماره چاپ ۲۵۶
شماره ثبت ۱۶۰

یک فوریتی

طرح الزام دولت به تمرکز زدایی

فوریت این طرح در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۱/۷/۲۶
به تصویب رسید

کمیسیونهای ارجاعی

اصلی: برنامه و بودجه و محاسبات

فرعی: شوراها و امور داخلی کشور - عمران

معاونت قوانین

باسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

بودجه سالانه کشور زمان زیادی لازم دارد تا به صورت عملیاتی و با مبنای صفر تدوین گردد، چون مرجعی که لایحه بودجه را تهیه و به مجلس ارائه می نماید چندان اعتقادی به موضوع نداشته و نگران اتلاف منابع نیست، اگر این گونه نبود احکام برنامه چهارم توسعه به این شکل به فراموشی سپرده نمی شد و حداقل یک قدم سازنده برای بودجه ریزی عملیاتی برداشته می شد در صورتی که ما هر ساله شاهد این هستیم که هیچ تناسبی در تعیین سهم اعتبارات عمرانی استانها و اعتبارات ملی وجود ندارد. ناسازگاری ارکان بودجه با واقعیتهای موجود، آوردن ردیفهای متفرقه و جداول حراج منابع کشور نشان از ناکارآمدی بودجه های سنواتی است و متأسفانه در کنار این همه بی نظمی در بودجه روز به روز بر تمرکزگرایی بودجه نیز دامن زده می شود و این امر نیز بیش از پیش عدم تعادل های مناطق را سبب می شود و عاقبت نظام چانه زنی در توزیع اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای حاکم می شود که عاقبت آن یکه تازی دولت - هدر رفتن وقت نمایندگان ملت - ایجاد نوعی وابستگی مجلس به دولت و عقب ماندگی بسیاری از مناطق کشورمان می باشد، بنابراین برای رهایی از این معضل طرح زیر با قید یک فوریت جهت طی مراحل قانونی تقدیم می گردد.

اسدی - نکو - محمدزاده - پیر مؤذن - جلیلی - محمد رجایی - پزشکیان -
شیری - موسوی اصل - شفیعی - امامی - سبحانی فر - چهاردولی -
نقوی حسینی - اکبریان - سیدهادی حسینی - نعمتی - علی پور - نگهبان سلامی -
حسن نژاد - فتحی پور

طرح الزام دولت به تمرکز زدایی

ماده ۱- دولت موظف است در تدوین لایحه بودجه سالانه حداقل پنجده درصد (۵۰٪) اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای کشور را به صورت استانی منظور نماید به صورتی که تا اتمام برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران صددرصد (۱۰۰٪) اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به استثنای اعتبارات مربوط به پروژه‌های ملی به صورت استانی توزیع گردد. تبصره- سهم هریک از استان‌های کشور به صورت عادلانه به صورت سرجمع در جدول مشخصی در بودجه درج می‌گردد.

ماده ۲- اعتبارات پروژه‌های ملی با رعایت تبصره این ماده بعد از طی مراحل قانونی با ردیف مشخص در بودجه سالانه دستگاه اجرایی ذی‌ربط منظور می‌گردد.

تبصره- منظور از پروژه ملی این است که حداقل دو استان کشور از اجرای آن منتفع گردد.

ماده ۳- بعد از لازم الاجراء شدن این قانون تعریف پروژه جدید در حوزه یک شهرستان توسط کمیته برنامه ریزی شهرستان انجام می پذیرد.

ماده ۴- پروژه هایی که در سطح یک استان یا در حوزه چند شهرستان همان استان قرار می گیرد با پیشنهاد دستگاه اجرائی استانی ذی ربط و با تصویب شورای برنامه ریزی و توسعه استان اجراء می گردد.

تبصره- اعتبار مورد نیاز این قبیل پروژه ها به نسبت سهم هر یک از شهرستان های محدوده اجرای پروژه از سرجمع اعتبارات همان شهرستانها کسر و در اختیار دستگاه اجرائی ذی ربط قرار می گیرد.

ماده ۵- موافقتنامه پروژه های مصوب کمیته برنامه ریزی شهرستان با امضای بالاترین مقام فرمانداری و دستگاه اجرائی شهرستان مبادله می شود.

تبصره ۱- تخصیص ابلاغ شده به استان به نسبت اعتبارات سهم شهرستانها و پروژه های استانی توسط کمیته تخصیص استان تعیین می شود.

تبصره ۲- کمیته برنامه ریزی شهرستان و شورای برنامه ریزی و توسعه استان مکلفند سهم فصول را در تخصیص ابلاغ شده رعایت نمایند.

سوابق

۱- اصل پنجاه و دوم قانون اساسی

بودجه سالانه کل کشور به ترتیبی که در قانون مقرر می شود از طرف دولت تهیه و برای رسیدگی و تصویب به مجلس شورای اسلامی تسلیم می گردد. هر گونه تغییر در ارقام بودجه نیز تابع مراتب مقرر در قانون خواهد بود.

۲- قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۴-۱۳۹۰) مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵

ماده ۱۷۹- به منظور تمرکززدایی و افزایش اختیارات در جهت توسعه و عمران استانها، نظام درآمد- هزینه استانی به شرح زیر ساماندهی می گردد:

الف- بودجه سالانه استانی شامل منابع استانی اعم از درآمد استانی، درآمد اختصاصی، واگذاری دارائیهای مالی و سرمایه‌ای و سهم از منابع ملی و همچنین مصارف استانی اعم از اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارائیهای سرمایه‌ای و مالی هرکدام به صورت سرجمع در قوانین بودجه سنواتی درج می گردد. توزیع «دستگاه- برنامه» اعتبارات هزینه‌ای و توزیع سرجمع اعتبارات تملک دارائیهای سرمایه‌ای شهرستانها برعهده شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان است. تبصره- اعتبار پروژه‌هایی که ماهیت استانی داشته و یا در چند شهرستان قرار می گیرند به طور مستقیم و توسط شورا به صورت مجزا تعیین می گردد.

ب- سند بودجه سالانه استان که تمهیدات شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان و معاونت را مشخص می نماید در قالب قراردادی تنظیم و بین رئیس شورا و معاونت مبادله می گردد. قالب قرارداد مذکور و دستورالعمل مربوط توسط معاونت تهیه و ابلاغ می شود.

ج- در هر استان، خزانه معین استان وابسته به خزانه‌داری کل و زیرنظر اداره کل امور اقتصادی و دارائی استان تشکیل می شود. خزانه داری کل موظف است برای هر یک از خزانه‌های معین استان یک حساب به عنوان «حساب خزانه‌داری کل» (خزانه معین استان) در مرکز استان افتتاح

نماید و در ابتدای هر سال نیز میزان تنخواه‌گردان هر استان را متناسب با اعتبارات مصوب هزینه‌ای و تملک دارائیهای سرمایه‌ای آن استان محاسبه و حداکثر تا بیستم فروردین ماه به «حساب خزانه‌داری کل» (خزانه معین استان) واریز نماید.

د- به منظور تخصیص اعتبارات استانی در اختیار استان با لحاظ وضعیت تحقق درآمدها، سیاستها و خط مشی‌های کلی ناظر بر بودجه عمومی دولت، کمیته تخصیص اعتبارات استان با مسؤلیت استاندار و عضویت معاون برنامه‌ریزی استان و رئیس سازمان امور اقتصادی و دارائی استان تشکیل می‌شود.

ه- به تناسب واگذاری و اجرای فعالیتهای و طرحهای تملک دارائیهای سرمایه‌ای ملی به استانی، معاونت علاوه بر اعتبارات تملک دارائی سرمایه‌ای مذکور در طول سال بخش مربوط از اعتبارات هزینه‌ای دستگاههای اجرایی ملی با تشخیص معاونت به استانها منتقل می‌شود.

ماده ۱۸۱- به منظور ارتقاء نظام برنامه‌ریزی کشور با لحاظ نمودن دو اصل آمایش سرزمین و پایداری محیطی در کلیه فعالیتهای توسعه‌ای و سرمایه‌گذاریهای ملی و استانی، ایجاد هماهنگی بخشی، منطقه‌ای و بخشی- منطقه‌ای و رعایت عدالت در توزیع منابع و فرصتها، توسعه متوازن مناطق، ارتقاء توانمندیهای مدیریتی استانها و انتقال اختیارات اجرایی به استانها و تمرکز امور حاکمیتی در مرکز، سازوکارها و شاخصهای لازم به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره- هرگونه تخفیف، بخشودگی حقوق و عوارض شهرداریها توسط دولت و قوانین مصوب منوط به تأمین آن از بودجه عمومی سالانه کشور است. در غیراین صورت بخشودگی و تخفیف حقوق و عوارض شهرداری ممنوع است.

ماده ۱۸۶- به دولت اجازه داده می‌شود نسبت به تدوین برنامه جامع تقسیمات کشوری، دربردارنده شاخصهای ناظر بر بازنگری واحدهای تقسیماتی موجود برای ایجاد سطوح تقسیمات کشوری جدید با جهت‌گیری عدم تمرکز و تفویض اختیار به مدیران محلی و تقویت نقش استانداران به‌عنوان نمایندگان عالی دولت در استانها، اقدام نماید.

۳- قانون بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور (مصوب ۱۳۹۱/۲/۳۰)

۱۱۲- به منظور تمرکززدایی و در اجرای مواد (۱۸۱) و (۱۸۶) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران و با رعایت اصول یکصد و سی و سوم (۱۳۳) و یکصد و سی و هفتم (۱۳۷) قانون اساسی وظایف، اختیارات و مسئولیتهای وزیران و معاونین رئیس جمهور به پیشنهاد آنها و با تصویب دولت می تواند به عهده سایر مقامات و استانداری ها و مدیران ستادی و استانی گذاشته شود.

